

Застосування спеціальних Навчальних електронних Інтернет ресурсів дозволяє викладачам створювати всі ресурси, необхідні учням для класної роботи (наприклад, навчальні програми, завдання, літературні джерела, он-лайн тестування).

Використання смартфонів для тестування студентів під час занять. Це відмінна можливість для миттєвого опитування, яка може швидко оцінити розуміння і необхідність допомоги викладачів, регулювати темп і зміст викладення матеріалу.

Застосування інструментів аудиторної фіксації дає змогу фіксувати лекційні записи в тому вигляді, як вони надаються в аудиторії, щоб потім завантажувати їх для студентів, для повторного перегляду.

Отже, на основі вищевикладеного, можемо зазначити, що основними завданнями якісної юридичної освіти в сучасному суспільстві є: диверсифікація спеціалізацій випускників юридичної професії, їх оновлення відповідно до потреб соціально-економічної діяльності суспільства; оптимізація системи підготовки фахівців для правоохоронних органів; установлення уніфікованих вимог щодо змісту вищої юридичної освіти; збільшення кількості навчальних практично зорієнтованих дисциплін, спрямованих на розвиток індивідуальних професійних якостей студента; широке залучення до навчального процесу вітчизняних та іноземних фахівців-практиків галузі права; активне застосування апробованих світових методик.

Одержано 14.03.2018

УДК 347.1

Ольга Володимирівна Сидоренко,

*старший викладач кафедри «Інформатика та інтелектуальна власність»
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»,
кандидат юридичних наук*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИСПАМУ

Відомо, що нові інформаційні технології призвели до появи нових видів деліктів. Серед інтернет-деліктів можна виділити: фішинг (спам в формі дезінформації), комп'ютерне піратство, дефейс (отримання несанкціонованого доступу до інтернет-сайту з подальшим видаленням або заміною, що відображається), хакерство (злом електронних ресурсів), кіберсквотинг (незаконне захоплення доменних імен), спам.

Щодо останнього з деліктів, то відповідно до п. 3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг» «спам – електронні, текстові та/або мультимедійні повідомлення, які без попередньої згоди (замовлення) споживача умисно масово надсилаються на його адресу електронної пошти або кінцеве обладнання абонента, крім повідомлень оператора, провайдера щодо надання послуг» [1]. Згідно з п. 39 підпункту 23) цієї Постанови КМУ «оператори, провайдери зобов'язані ... не розповсюджувати спам».

В разі розповсюдження спаму особа нестиме відповідальність: матеріально-правову, адміністративну та кримінальну.

Наприклад, в США згідно з CAN-SPAM Act в США [2] реклама (спам) повинна бути відповідним чином позначена, наприклад, в темі листа і містити інформацію про компанію-

відправника. Покаранням за порушення CAN-SPAM Act може бути, як штраф, так і тюремне ув'язнення до 5 років (пар. 1037 Закону). Тільки в 2009 році в США було винесено кілька звинувачувальних вироків із застосуванням CAN-SPAM Act, зокрема, справа Алана М. Ральського і Скотта Бредлі (кримінальна відповідальність – 5 років позбавлення волі та штраф кожному в розмірі 250 тисяч доларів США) [3]. Австралійський Spam Act 2003 [4] передбачає накладення штрафів за розсилку спаму (близько 1,1 млн австралійських доларів за кожен небажаний лист, відправлений на безліч адрес). Так, у березні 2010 року австралійський телеоператор був засуджений до штрафу в розмірі 22 тис. австралійських доларів за розсилку комерційної реклами з порушенням національного антиспам-законодавства.

Щодо України, то виходячи зі змісту Закону України «Про телекомунікації» (статті 32, 33 та ін.), відносини між оператором (провайдером), який надає відповідні телекомунікаційні послуги, та абонентом (споживачем) носять договірний характер. Отже, невиконання умов договору однією із сторін тягне за собою **цивільно-правову відповідальність**. У справі № 25/72-10 від 11.05.2010 р. в Господарському суді Дніпропетровської області було укладено мирову угоду предметом якої є домовленість між Позивачем і Відповідачем щодо сплати штрафних санкцій в сумі 55000,00 грн. за Договором, відповідно до якого Позивачем Відповідачу надавалася транспортна мережа для відправлення коротких текстових повідомлень користувачам рухомого (мобільного) зв'язку, а Відповідачем в період з 08.01.2010р. по 10.01.2010р. (включно) було відправлено **Спам-повідомлення** із текстом «Сильний президент працює технічним кандіОдатом» у кількості 1 042 368 одиниць користувачам [5].

При цьому чинним законодавством України встановлена і **адміністративна відповідальність** за порушення порядку та умов надання послуг зв'язку в мережах загального користування (стаття 148-2 КУпАП).

Україна також є учасницею Конвенції про кіберзлочинність (ст. 6) [6], яка містить зобов'язання Сторін встановлювати **кримінальну відповідальність** за розповсюдження комп'ютерних програм, створених або адаптованих, в першу чергу, з метою серйозного перешкоджання функціонуванню комп'ютерної системи шляхом введення, передачі, поширення, знищення, погіршення, заміни або приховування комп'ютерних даних без права на це. А, отже, і за розсилання спаму, який може містити шкідливі комп'ютерні програми передбачена кримінальна відповідальність.

Відповідно до статті 363-1 Кримінального кодексу України передбачена відповідальність за умисне масове розповсюдження повідомлень електрозв'язку, здійснене без попередньої згоди адресатів, що призвело до порушення або припинення роботи електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку.

Таким чином, спам є деліктом, який є частим явищем сьогодення. Проте, науковій спільноті ще доведеться дослідити порядок визначення збитки від спаму, значення вини при поширенні спаму, визначення суб'єкту відповідальності, практику притягнення до відповідальності за спам в Україні, та ін.

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг: постанов Кабінету Міністрів України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF> (дата звернення: 31.03.2018).

2. Controlling the Assault of Non-Solicited Pornography and Marketing Act of 2003 // Senate and House of Representatives of the United States of America. URL: <https://www.ftc.gov/>

enforcement/statutes/controlling-assault-non-solicited-pornography-marketing-act-2003-can-spam-act (дата звернення: 31.03.2018).

3. Detroit Spammer and Three Co-Conspirators Sentenced for Multi-Million Dollar E-Mail Stock Fraud Scheme // The United States Department of Justice. URL: <https://www.justice.gov/opa/pr/detroit-spammer-and-three-co-conspirators-sentenced-multi-million-dollar-e-mail-stock-fraud> (дата звернення: 31.03.2018).

4. Spam Act 2003 : No. 129 // Australian Communications and Media Authority. URL: <https://www.legislation.gov.au/Details/C2011C00080> (дата звернення: 31.03.2018).

5. Ухвала господарського суду Дніпропетровської області від 11.05.2010, справа № 25/72-10 // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/9514465> (дата звернення: 31.03.2018).

6. Конвенція про кіберзлочинність : від 23.11.2001 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575 (дата звернення: 31.03.2018).

Одержано 09.04.2018

УДК 347.121.1

Олена Валеріївна Сідей,

*доцент кафедри цивільного права та процесу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ВИДИ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПРАВОМ НА ЗДОРОВ'Я

З огляду на особливість об'єкту права на здоров'я та багатогалузевий характер регулювання відносин, що виникають з приводу здоров'я, слід визначити, що таке право є складним та являє собою встановлену державою систему юридичних норм, що покликані забезпечити нормальну життєдіяльність людини, охорону, захист та власне здійснення свого права. З розвитком медичної науки і техніки поступово формується ціла система відносин, які ще не в повному обсязі охоплені сферою цивільно-правового регулювання, але потребують такого впливу на них. Коло цих відносин не замкнене, воно буде поповнюватись все новими відносинами, які переходять у адекватній правовій формі [1, с. 62]. Аналіз Конституції України, Цивільного кодексу України, та Основ законодавства України про охорону здоров'я, дозволяє зробити висновок, що на сьогодні не існує чіткої класифікації прав, що виникають при здійсненні та захисті права на здоров'я, не має й єдиного нормативного-правового акту, який би регулював такі суспільні відносини, а тому необхідним є здійснення класифікації таких прав.

Дослідженням обраної теми займалися такі провідні вчені, як: М. М. Агарков, С. С. Алексєєв, М. О. Баймуратов, Н. С. Кузнецова, С. О. Сліпченко, О. В. Соболев, Р. О. Стефанчук, О. В. Синєгубов, Ю. К. Толстой, К. А. Флейшиць, Є. О. Харитонов, С. А. Чернишова, Я. М. Шевченко, М. Я. Шимінова, Р. Б. Шишка та інші.

Так, особисті немайнові права у сфері здоров'я, умовно можна поділити на основні та похідні. Пропонована класифікація здійснюється на підставі простої більшості активних та пасивних повноважень фізичної особи, які реалізуються під час здійснення права на